

СВЕТИ ПРЕПОДОБНОМЪЧНИК Никодим Албански

† 1722 година
Чества се на 11 юли

На 11 юли почитаме преподобномъченик Никодим Албански, българин, родом от селище, близо до днешния град Корча в Албания. Според гръцкото житие, публикувано 1741 година от Григорий Драчки, свети Никодим е родом от Виткук, край Корча. По онова време големи маси българи населявали албанските земи, дори се смята, че гр. Корча (Корица) е основан от българи.

В Жития на светиите се посочва Елбасан като родно място на светеца, където той се завръща, за да изкупи вероотстъпничеството си с мъченичество. Мъченическият му подвиг е описан в „Νέου Συναξαριστή της Ορθοδόξου Εκκλησίας υπό Μακαρίου Σιμωνοετρίτου, Ευδέκατος τόμος, Θεσσαλονίκη 2008“, запазено в ръкопис № 398 в скит „Св. Анна“, Атон.

В руското житие на архиеп. Филарет Черниговски той е наречен „албански славянин“, а в „История славянобългарска“ свети Паисий Хилендарски го поставя под №16 в списъка на българските светици, където пише за него: „Свети Никодим, мироточец в Охридската страна, преживял и свършил своя живот. После неговите мощи били пренесени в арнаутския Белиград. И досега дават голямо изцеление и пребивават нетленни“.

Свети Никодим бил от християнско семейство. По занаят бил шивач. Работел в град Берат (древният Белград) - град пълен с християнски църкви и светини. Бил женен, а след смъртта на третата си съпруга, решил да се ожени пак, като помолил за разрешение един турчин да вземе за жена неговата прислужница. Условието за встъпване в брак било да приеме исляма. Никодим се отказал от вярата си и принудил новата си съпруга и децата си да се потурчат. Единствено едно от момчетата му запазило вярата си, като тайно било изпратено от благочестиви християни в Света Гора. Смята се, че разгневеният баща отишъл да търси сина си и там настъпил разтърсващия обрат – искреното му покаяние. Други смятат, че осъзналият тежките си грехове Никодим отишъл на Атон с мисълта да принесе плод на покаяние.

Факт е, че на Света Гора той се изповядал и приел монашеско пострижение с името Никодим, а после се оттеглил в скита „Света Анна“ – най-стария и голям скит в Атонската планина.

Неговото покаяние било тъй дълбоко, че в продължение на три години той постил строго и оплаквал падението си с горещи сълзи.

Бил удостоен и с видение – самата Божия Майка му се явила с думите, че Бог е приел покаянието му и греховете му са простени. Тя му разкрила, че му предстои мъченически венец и му дала да пие от кристалния съд, който държала в ръка. Прозорливият му духовен наставник потвърдил истинността на видението.

Воден от чувството на съкрушение, свети Никодим отишъл за съвет при свети Акакий Кавсокаливит (просиял в святост подвижник, честван на 12 април). Паднал на колене пред него, а свети Акакий го назовал по име, без да го познава, след което застанали на молитва. Свети Никодим просел молитвите на свети Акакий, за да бъде укрепен в мъченическият подвиг. Свети Акакий го благословил и му дал своя жезъл, като го наставил да иде с него пред пашата, за да приеме мъченичество.

На връщане от келията на свети Акакий, свети Никодим имал видение, в което Христос му разкрил всички мъки, които трябва да претърпи, и мястото на мъченичеството му.

Така свети Никодим, укрепен от Божията благодат и молитвите на старците, се отправил пеша, с жезъла в ръка, към родните си земи. По пътя той не вкусил никаква храна, готвейки се за скорошното мъченичество.

Като наближил своята работилница, той бил разпознат от турците, които го отвели при местния паша. Пашата се опитал отново да го спечели за исляма, но напразно. Свети Никодим претърпял жестоки страдания и накрая бил хвърлен в пропаст, близо до покоите на пашата. Опазен свише, той излязъл от пропастта и отново се явил пред пашата. Ужасените османски служители го предали на палачите. Бил измъчван жестоко три дни и отведен до лобното място, което Господ му открил във видението.

По пътя той отново бил увещаван да приеме исляма. Мъченикът отказал, коленичил и се помолвил, а сетне бил обезглавен. Това се случило на 11 юли, 1722 г. В някои гръцки църковни източници за година на мъченическата му кончина е посочена 1714 г. Някои християни подкупили валията да им даде разрешение да погребат мъченика по християнски.

Свети Никодим е прославен с нетленни мощи, които станали източник на изцеления. Според някои изследователи тези мощи са в Елбасан, а частици се пазят в скита „Света Анна“ на Атон.

Има сведения, че мощите на светеца били спасени от унищожаване, когато комунистите започнали да разрушават църкви и манастири през 1967 г. Те били отнесени от Илия Кочи, църковен певец, и скрити в стената на неговата къща, където останали на съхранение няколко десетилетия, след което предадени в храма „Света Богородица“ в Елбасан, а части от тях предадени на скита „Света Анна“.

Литература:

1. Жития на светиите, Пловдивска света митрополия, 2001 г. стр. 330
2. Свети Паисий Хилендарски, История славянобългарска, Библиотека за ученика, С., 1984, с.98
3. Венцислав Каравълчев, 2020, 10 юли, „На 11 юли честваме паметта на новомъченика Никодим Албански (Българин)“, 10 юли, 2022 г. Изт.: https://dveri.bg/component/com_content/Itemid,171/catid,118/id,69735/view/article/
4. Holy New Martyr Nikodemos the Albanian of Elbasan, 2017, July 11, Retrieved 10.07.2022 from <https://www.johnsanidopoulos.com/2017/07/holy-new-martyr-nikodemos-albanian-of.html>

2022 г.